

D O D A T E K Tygodniowy.

N^o. 55.

Dnia 31. Grudnia 1852.

O obrocie handlowym między Galicyą i Bukowiną z jednej, a sąsiednimi państwami zagranicznymi tudzież Węgrami i Siedmiogrodem z drugiej strony w r. 1850.

(Dokończenie. Ob. Nr. 53 i 54. Dod. tyg.)

Przewóz towarów przez Galicyę nie był znaczny w r. 1850; podajemy tu najważniejsze artykuły według granic przywozu i wywozu:

Arak i rum	1877 ctn.	z Prus do Rosyi (na Brody.)
Bawelna	555 —	„ do Polski.
dtto.	110 —	z wybrzeża iliryskiego do Polski.
Bursztyn	29 —	z Prus do Polski.
Cukier	6297 —	„ „ „
dtto.	6063 —	„ „ Rosyi (na Brody.)
Cynk.	4024 —	„ „ „
Fajans .	78 —	„ „ Rosyi (na Brody.)
Figi .	895 —	z wybrzeża iliryskiego do Polski.
Fiszbin .	159 —	z Prus na Brody.
Futra i skóry .	4069 —	na Brody do Prus.
Futra wyprawne .	411 —	„ „ „
Glejtka .	386 —	z Prus do Polski.
dtto.	678 —	„ „ Rosyi (na Brody)
Herbata .	22 —	„ „ „
dtto.	2019 —	„ „ Rosyi (na Brody)
Indygo .	300 —	„ „ „
Kawa .	562 —	„ „ „
dtto	2086 —	„ „ „
dtto	43 —	na Brody do Polski.
Koszenile .	284 —	z Prus na Brody.
Kwiat muszkatowy	51	„ „ „
Marzanna (Krapp) .	100 —	„ „ „
Maszyny	4651 —	„ „ „
Migdały .	930 —	z wybrzeża iliryskiego do Polski.
dtto.	143 —	„ „ „
Nasiona .	321 —	z Prus na Brody do Rosyi.
dtto.	66 —	z Polski do Prus.
Nici (lniane) .	119 —	z Prus do Rosyi (na Brody.)
dtto. (bawelniane) .	1188 —	„ „ „
Oliwa .	2699 —	z wybrzeża iliryskiego do Polski.
dtto.	202 —	„ „ „
Orzechy .	433 —	„ „ „
Owoce: (jabłka granatowe, rozmarynowe, pomarańcze i t. p.)	2021 —	„ „ „
dtto. (cytryny i skórki cytrynowe)	2909	„ „ „
Parfumerye .	209 —	z Prus do Brodów.
Pieprz .	526 —	„ „ „
dtto.	222 —	„ „ „
Piórzo .	1017 —	z Polski do Prus.
dtto.	181 —	z Rosyi do Saksonii.
Piwo .	289 —	z Prus do Rosyi na Brody.
Porcelana .	27 —	„ „ „
Różki .	92 —	z wybrzeża Iliryi do Polski.
Ryby i kawiar .	235 —	z Prus do Polski
dtto. dtto.	2941 —	„ „ „
Ryż .	187 —	z Prus do Rosyi na Brody.
dtto.	110 —	„ „ „
Roboty ślusarskie	119 —	„ „ „
Sér .	157 —	z południowych Niemiec do Polski.
dtto.	518 —	„ „ „
Sita .	30 —	z Polski do Turcyi (na Wołoszczyznę.)
Skóry wyprawne .	1145 —	przez Brody na wybrzeże iliryskie.
Surogaty kawy .	535 —	z Prus do Brodów.
Szczecé .	1826 —	z Rosyi do Prus.
Towary (wełniane) .	2147 —	z Prus do Rosyi na Brody.

Towary (bawelniane).	546 ctn.	„ „ „
dtto. dtto.	4874 —	„ „ „
dtto. (gliniane) .	234 —	z Niemiec południowych do Polski.
Węgiel kamienny .	4000 —	z Prus do Polski.
Wetna .	2662 —	z Rosyi do Prus.
dtto.	23097 —	z Rosyi na Brody do Prus.
dtto.	310 —	„ „ „
Wino .	704 —	z Niemiec połudn. do Polski.
dtto.	1244 —	„ „ „
dtto.	188 —	z Prus do Polski.
dtto.	794 —	„ „ „
dtto.	141 —	z Turcyi (Mołdawii) do Brodów.
Winogrona .	433 —	z Turcyi do Rosyi.
dtto.	3422 —	z wybrzeża iliryskiego do Polski.
Włosień .	604 —	z Rosyi do Prus.
Wody mineralne .	62 —	z Prus do Polski.
dtto.	35 —	„ „ „
Wosk	13 —	z Polski do Niemiec południowych.
dtto.	138 —	na Brody do Niemiec.
Zęgary (drewniane) .	116 szt.	z Niemiec połudn. do Brodów.
dtto.	41 —	z Prus do Brodów.
Zelaza i towary zelazne	293 ctn.	„ „ „

Okazuje się więc, że najznaczniejszy przewóz odbywa się między Prusami a Brodami, przyczem jednak każdemu znawcy wiadomo, że niewszystkie towary sprowadzane przez granicę pruską, mianowicie koleją żelazną, także z Prus pochodzą, znaczna część bowiem pochodzi z Hamburga, Lipska, z Anglii i t. d.

Na uwagę zasługuje znaczny wywóz wełny z Rosyi do Prus, tudzież wywóz herbaty z Prus na Brody; pokazuje się bowiem, że największa część herbaty, którą jako rosyjską konsumujemy, sprowadzona jest morzem do Hamburga a złamąd na Kraków do Brodów, owę zaś herbatę, którą z Chin sprowadzają łądem do Rosyi a z tamtąd dalej ku zachodowi, zapewne niewiele do nas się dostaje. Oprócz wełny wywożą z Rosyi także znaczne ilości skór, włosienia, wosku i tym podobnych surowych produktów. Do Polski idą przez granicę Austryi ponajwiększą częśći produkta krajów południowych, jako to: owoce południowe, oliwa, winogrona i t. p.

Główne sumy przywozu podajemy w następującym wykazie:

Ilość towarów na cetrny			
	do Polski	do Rosyi na Brody	do Rosyi na inne granice
Przewóz z Niemiec południowych	1125	2256	6
„ z Saksonii	10	15	5
„ z Prus	18050	37238	8
„ z Turcyi	2	1997	24
„ z obcych państw włoskich	2	79	—
„ z Szwajcaryi	—	10	—
„ z wybrzeża iliryskiego .	14701	1120	28

Z Polski wywieziono: do Niemiec połud. 13 ctn.
do Saksonii 1 —
do Prus 3,922 —
do Polski 32,531 —
do Rosyi (na Brody) 46 —
do Turcyi 40 —
Ogółem 36,553 ctn.

Z Rosyi na Brody wywieziono:
do Niemiec południow. 191 ctn.
do Saksonii 145 —
do Prus 29,957 —

do Polski	445 ctn.
do Rosji	680 —
do Turcji	2552 —
przez wybrzeże iliryskie	1412 —
Ogółem	35.382 ctn.
Z Rosji przez inne granice:	
do Saksonii	73 ctn.
do Prus	957 —
na Brody	73 —
do Turcji	33 —
przez wybrzeże iliryskie	194 —
Ogółem	1330 ctn.

W porównaniu z rokiem 1847 powiększył się przewóz:

z państw należących do niemieckiego związku celnego o 6787 ctnar., zmniejszył się zaś:

z Polski i z Rosji do państw niemieckiego związku celowego o 31.685 ctn.

z Polski i Rosji we wszystkich innych kierunkach o 74.493 —
przez wybrzeża morskie do Polski i Rosji o 93 —

To zmniejszenie przewozu należy częścią przypisać temu, że wywóz z Rosji główny wziął kierunek na Odesę, częścią że się fabrykacja coraz więcej wzmacnia, a przeto surowe produkty zostają w kraju.

Obrót handlowy między Galicyą i Bukowiną z jedną a Węgrami i Siedmiogrodem z drugiej strony wykazał się już poprzednio w głównych sumach; tutaj podajemy w spisie następującym najważniejsze gatunki towarów, które były przedmiotem wymiany handlowej między temi obydwojma kompleksami krajów.

Przez granicę między-celną wprowadzono do Galicyi i do Bukowiny w r. 1850.

Alunu	917 ctn.	Owoców suszonych	321 ctn.
Anyżu	104 —	Potazu	1237 —
Arzeniku	154 —	Rogu	11352 —
Drobia: indyków i gęsi	3523 szt.	Séra	364 —
„ kur	2394 —	Skór niewyprawnych	814 —
Drożdży winnych	260 ctn.	Towarów galanteryjnych	849 —
Drzewa i budulec za	1655 zlr.	dtto. z lanego żelaza	324 —
„ dla stolarzy	1089 —	Tytoń w liściach bez	717 —
Futer niewyprawnych	1294 ctn.	opłaty	717 —
Jagniąt	1871 szt.	Węgla drewnianego	18250 —
Jarzyń	1487 ctn.	Wetny	7131 —
Kamieni mylnych	106 szt.	Wina (wiadro = 120 fu.)	27799 —
Kapeluszów	1435 —	(23165 ⁵ / ₆ wiader)	—
Kasztanów	210 ctn.	Witryolu	129 —
Koni	147 szt.	Wódki (wiadro = 120	—
Łoju	300 ctn.	funtów)	170 —
Mąki	1435 —	Wyrobów kowalskich	479 —
dtto. (bez opłaty dla	—	Zboża: pszenicy	1101 —
skarbu)	15423 —	„ kukurudzy	11791 —
Miedzi	3777 —	„ żyta	25961 —
Miodu przasnego	870 —	„ jęczmienia	3851 —
„ do picia	218 —	„ owsa	1287 —
Naczynia (glinianego)	1022 —	„ hreczki i prosa	6210 —
Octu (wiadro po 120	—	„ bobu	5984 —
funt.)	658 —	„ grochu	1026 —
Orzechów	4022 ctn.	Żelazo w szynach (aż	—
Owiec, baranów, kóz	—	do końca lipca)	20630 —
i kozłów	3020 szt.	dtto. surowego (bez	—
Owoców świeżych	639 ctn.	opłaty)	24585 —

Przywóz w ogóle wynosił:

w ziemiopłodach i produktach rolniczych w wartości	553.573 zlr.
w materiałach do fabrykacji	1.257.459 —
w fabrykatkach	135.766 —
Razem	1.946.798 zlr.

Wywóz z Galicyi i Bukowiny do Węgier i Siedmiogrodu.

Alunu	11 ctn.	Popiołu	705 ctn.
Anyżu	144 —	Sadzy (bez opłaty)	127700 —
Bydła: wołów i byków	3599 szt.	Siarki (do końca lipca)	892 —
„ Krów i jałówek	4947 —	Sierci	500 —
„ cieląt	1211 —	Skór wyprawnych	276 —
(wszystkie te gatunki	—	Słomy	6791 —
bydła tylko do końca	—	Szczeci	472 —
czerwca 1850, potem	—	Szklta	268 —
były wolne od opłaty)	—	Szmat	720 —
Cynku	138 ctn.	Towarów (bawełnia-	—
Drogich kamieni za	1700 zlr.	nych)	3453 —
Drzewa i budulec za	15500 —	dtto. (wełnianych)	2050 —
Garbniku	1009 ctn.	dtto. z lanego żelaza	1330 —
Jagniąt	2226 szt.	dtto. kramarskich za	10072 zlr.
Jarzyń	2012 ctn.	dtto. galanteryj.	1706 ctn.
Koce, kołdry, ordynar-	—	Ubiory i pościel za	6188 zlr.
ne flanele i t. p.	221 —	dtto. bez opłaty za	44900 —
Koni	1839 szt.	(po największej części	—
Maszyn (do końca lipca)	—	dla c. k. wojska)	—
za	1880 zlr.	Wyroby slusarskie	302 ctn.
Mazi	1703 ctn.	Witryolu	438 —
Naczynia glinianego w	—	Wódki	1489 —
wartości	1385 zlr.	Zboża: pszenicy	19700 —
Owiec, baranów, kóz i	—	„ kukurudzy	6442 —
kozłów	4130 szt.	„ owsa	484 —
Piwa	307 ctn.	„ hreczki	925 —
Plótna (ordynarnego)	8148 —	„ żyta	2237 —
dtto. grubego	7608 —	Żelaza w szynach	311 —

W ogóle wynosiła wartość wywiezionych ziemio-

plodów i produktów rolniczych	634.769 zlr.
Materiały fabrycznych i półfabrykatów	313.642 —
Całych fabrykatów	2.514.084 —
Bazem	3.462.495 zlr.

Przewyżka wywozu z Galicyi przez linię między-

celną wynosiła przeto 1.515.697 zlr.

Przytoczone ilości towarów dają, jak już wyżej wspomniano, tylko niedokładne wyobrażenie o całym obrocie handlowym między Galicyą a Węgrami; ten obrót bowiem był w dawniejszych latach daleko znaczniejszy, i tak wynosił n. p.

w roku 1845	{ przywóz z Węgier	3,588.500 zlr.
	{ wywóz do Węgier	4,379.527 —
w roku 1846	{ przywóz z Węgier	2,566.867 zlr.
	{ wywóz do Węgier	4,970.370 —
w roku 1847	{ przywóz z Węgier	2,310.937 zlr.
	{ wywóz do Węgier	4,085.258 —
w roku 1848	{ przywóz z Węgier	2,401.900 zlr.
	{ wywóz do Węgier	3,950.990 —

Cały obopólny obrót handlowy wynosił przeto według dotychczasowych doświadczeń sześć do ośmiu milionów zlr. w wartości towarów; ta wzajemna wymiana musi się jednak znacznie powiększyć gdy gościńce między obydwojma krajami koronnymi dokładnie będą rozpoznane, a zwłaszcza gdy zaprojektowane koleje żelazne przyjdą do skutku.

Lwów w listopadzie 1852.

Odo-magnetyczne listy barona Reichenbach.

(Ob. Nr. 22, 23, 26, 29, 37, 41 48, i 54. Dod. tygod.)

IX.

Zkąd taki wstręt u niektórych do zwierciadła, łatwo więc z poprzedzającego listu da się wytłumaczyć. Żywe srebro jest z tych kruszców które na uczucie ludzi usposobionych do tkliwości ciepławo się odwracają. Przybliżając się do dużego zwierciadła doznaje Tkliwy odwiot z żywego srebra po całym cieple, wydaje mu się, jak gdyby ciepławy jakiś niemiły chuch po nim się rozciągał, prąd jakiś czuje, jakby coś chciało odpychać, a jeśli się naprzekór wysilać zechce, porywają go młodości jak od kolki lub kurczu w zo-

ładku, poty biją, ból głowy się wznieca, na womity się zbiera — musi odejść. Silniejszego usposobienia Tkliwy wzdryga się nawet na sam widok zwierciadła, a w izbie obsłania je wieszadkami jeźli jo wynieść nie może.

A i ten wstręt do łyżek pakfonowych, naczyń z argentańu, z chionośrebra, i jak się tam zowią owe kompozycye, także się teraz wyjaśnia; bo miedz — tworzywo przeważne tych wszystkich kompozycyi, jest arcysilnie odonne ciało, co działa odrażliwie ciepławo. Nic nie pomoże chociaż je gruba warstwa srebra galwanicznie pokrywa;

miedź działa odonnie, i jest nieznośna nawet dla osób mierniejszego usposobienia, zaś Tkliwym sprawia boleści w żołądku, kurez języka chwytła i zęby się zcinają. Słyszałem damy żalące się, że im rąpa klejnoty i ozdoby metalowe, że kruscowego napaństwa wytrzymać nie mogą, ale z słoniowej kości brać muszą, że ich drażni grzebień o ząbkach metalowych, iglica nawet szpilka im w włosach zawadza — nie w tem innego jak odraza odonna.

Dla dziewcząt tkliwych, trudniących się gospodarstwem nie nieznośniejszego jak mosiężne moździerzce, naczynia miedziane, metalowe żelazka. Pan J. Fichtner, właściciel fabryki w Atzgersdorf pod Wiedniem nie jest w stanie wziąć do ust potrawy lub napojów podanych w naczyniu mosiężnym, chociaż jest tylko z miernym usposobieniem tkliwości. Ci co są z silnym usposobieniem czują krusiec ukryty pod papierami, pod bielizną, nie dotykając się nawet papieru i bielizny, i byle dłonią z dala powiedli, oznaczają jak najdokładniej miejsce, gdzie krusiec leży.

Sładnie czytelnikowi wpadnie na myśl, co tu w siódmym liście (Ob. N. 48) mówiłem o wpływie pochodzącym z ruchu wody i o panu Sourcier. Dajmy że pod podłoga albo gdzie pod powierzchnią ziemi znajdują się krusce lub zakopane pieniądze — czy może twierdzić że ulajone są na wieki przed okiem ludzkim, lub że je tylko przypadek wykryć może? z tego co tu wiemy, każdy przyzna że Tkliwy mocnego usposobienia przeczyć je i wykryć może łatwiej niżli u mnie panna Zinkel odkryła dukt podziemny w parku, bo dla

czegoż nie miałby z równą pewnością doświadczać wpływu z pod powłoki ziemskiej jak i panna Zinkel doświadczała? I bez wątpienia będzie doznawał wpływu, i nie tylko krusców świetniejszych, ale i pokłady węgla rozpozna, bo i węgiel wysyła wrażenie odonne. Dziwnem będzie każdemu kto tego nie pojmuje, gdy człowiek usposobienia tkliwego wyrzeczy: tu w tem miejscu jest krusiec, a kopalisko sprawdził twierdzenie; ale gdy od odstoniony, dziwniejszem to niebędzie jak wpływ Dynamidu odonnego na ludzki system nerwowy. Wpływ ten rozwija w ludziach coś naksztalt zmysłu nowego, a może to w nim kryje się owa tajemna siła co powoduje w tylu przypadkach zwierzęciem.

Łatwo pojąć, jak wielką rolę odgrywać mogą ludzie Tkliwego usposobienia w praktycznym życiu. Może nadejdzie czas, że świat ich poszukiwać będzie i oplacać, że staną się dobroczyńcami kraju i ludzkości, zwłaszcza, że czucie to tkliwości ćwiczeniem wykształcać się daje. Miewałem u siebie gości, których doświadczenia na wstępie bywały niedokładne, odpowiedzi chwiejne; ale już za trzecią sesją przybierała uwaga ich ścisłej dokładności, tak, że po kilku leciech osoby miernego usposobienia przewyższały w biegłości rozpoznawania wpływów odonnych, ludzi usposobienia mocnego ale jeszcze nie wprawnych. Co jeszcze dodam, że wykształcenie to rozpoznawania tak dalece się rozwija, iż będzie w stanie dośledzać chłorowitości i słabości ludzkich, o czem później nieomieszka przytoczyć przykłady.

Zestawienie dowozu płodów konsumpcyjnych do Lwowa w drugim półroczu lat 1852 i 1851.

(Ob. N. 27 Dod. tyg.)

Wprowadzono do Lwowa w II półroczu:

a) Z płodów idących na Wiadra:

	roku 1852	1851	więcej	mniej.
Miodu	179 ³¹ / ₄₀	41 ¹¹ / ₁₀	138 ²⁰ / ₁₀	—
Moszczu	4	—	4	—
Piwa	10.012 ¹⁸ / ₁₀	9.870 ¹¹ / ₁₀	142 ⁷ / ₁₀	—
Wódki	—	—	—	—
Octu	770 ³ / ₁₀	1485 ²⁰ / ₁₀	—	715 ¹⁷ / ₁₀

b) Z płodów idących na sztuki:

Bydła rzeźnego	8.032	9.114	—	1082
Cieląt, owiec, jagniąt i kozłat	11.389	14.943	—	3554
Prosiąt i podwieprzków	57	72	—	15
Wieprzów i świń	6205	5619	586	—
Drobia	120.687	135.161	—	14.474
Zwierzyny	857	1.134	—	277
Dziczyny	1513	1860	—	347
Jaj	2,858.558	3,133.200	—	274.642

c) Z płodów idących na sagi:

Drzewa twardego	5.224 ⁵ / ₈	7.250 ³ / ₈	—	2025 ⁸ / ₈
Drzewa miękkiego	3.138 ⁷ / ₈	2.880 ⁷ / ₈	258	—

d) Z płodów idących na cetrny:

	roku 1852	1851	więcej	mniej
Dziczyny sprawionej	0 ⁸⁰ / ₁₀₀	1 ⁵⁷ / ₁₀₀	—	0 ⁷⁷ / ₁₀₀
Mięsa i wędliny	1.465 ⁰¹ / ₁₀	902 ⁶⁴ / ₁₀	562 ³⁷ / ₁₀	—
Ryb	1.687 ²⁷ / ₁₀	1.433 ¹⁰ / ₁₀	254 ¹⁷ / ₁₀	—
Ryżu	389 ⁸⁰ / ₁₀	258 ²² / ₁₀	131 ⁵⁸ / ₁₀	—
Mąki wszelkiej	112.395 ³² / ₁₀	93.819 ⁶⁵ / ₁₀	18.575 ⁵⁷ / ₁₀	—
Chleba razowego	4.256 ³⁵ / ₁₀	6.381 ²⁰ / ₁₀	—	2.124 ⁶⁵ / ₁₀
Mielwi w ziarnie	30.844 ⁸³ / ₁₀	23.637 ³⁰ / ₁₀	7.207 ⁶³ / ₁₀	—
Owsa	23.909 ⁰⁴ / ₁₀	21.745 ⁶² / ₁₀	2.163 ³² / ₁₀	—
Siana	34.759 ²⁵ / ₁₀	36.477 ⁰⁰ / ₁₀	—	1.717 ⁷⁵ / ₁₀
Słomy	25.292 ⁶³ / ₁₀	25.927 ⁸³ / ₁₀	—	635 ⁰⁰ / ₁₀
Jarzyn	3.767 ²⁰ / ₁₀	2.843 ⁵⁸ / ₁₀	923 ⁶² / ₁₀	—
Owoców świeżych i suszonych	25.845 ⁶⁶ / ₁₀	20.403 ⁵³ / ₁₀	5.445 ¹³ / ₁₀	—
Masła i tłustości	2.816 ⁰⁰ / ₁₀	3.278 ⁶⁸ / ₁₀	—	462 ⁶⁸ / ₁₀
Smalec i sadła	462 ⁷⁹ / ₁₀	366 ³⁷ / ₁₀	96 ³⁰ / ₁₀	—
Olejów różnego gatunku	869 ⁶⁵ / ₁₀	1.103 ³³ / ₁₀	—	233 ⁶⁸ / ₁₀
Wosku i wyrobów woskowych	38 ⁶³ / ₁₀	19 ⁸² / ₁₀	18 ⁸² / ₁₀	—
Mydła	54 ⁹¹ / ₁₀	46 ²⁶ / ₁₀	8 ⁶⁵ / ₁₀	—
Séra	2.424 ³⁰ / ₁₀	2.746 ³⁵ / ₁₀	—	321 ⁸⁶ / ₁₀
Węgla drzewnego	12.756 ²⁵ / ₁₀	10.407 ⁵⁰ / ₁₀	2.348 ⁰⁵ / ₁₀	—
Węgla kamiennego	6.388 ⁰⁰ / ₁₀	5.030 ⁰⁰ / ₁₀	1.358 ⁰⁰ / ₁₀	—

Kraków. R. 1527, 1528 i 1530.

Król potwierdza ponowione przez biskupa Piotra Tomickiego prawa i uposażenia kanoników ś. Ducha czyli Duchaków.

(Dokończenie. Ob. N. 50, 51, 52, 53 i 54 Dod. Tyg.)

Ji(em) post Fundacione(m) | et dotacionem ejusdem hospitalis et Conuentus, Serenissimus olim d(omi)n(u)s | Lesthko dux Polonie, per suum speciale Priuilegium. omnia bona eorund(em) Prepositi et Conuentus ab expedicione bellica et omnibus Regni Coatribucionibus libertauerat, Quam Libertatem Sere(nissimj) Principes domini | Vladislaus et Kazimirus Reges Polonie, per suas speciales l(ite)ras confirmauerat. In cuius rei testimonium p(raese)ntes l(ite)ras scribi et publicari | Sigilli(ue) n(ost)ri iussibus et fecimus appensione co(m)muniurj. Act(um) et Dat(um) Craeou(i)ę Anno a Natiuitate domini. Millesimo. Quingentesimo vigesimo octauo. In dieione prima. Pontificatus Sanctissimi in christo p(a)tris et domini n(ost)ri domini, Clementis diuina prouideucia Pape Septimi anno quinto, die vero Solis | Decima Octaua Mensis Octobris. Presentibus ihidem Venerabilibus Nobilibus et discretis, Sebastiano

Nadto, po założeniu i uposażeniu tegoto szpitalu i klasztoru, uwolnił Najjasniejszy świętej pamięci Pan Leszek książę Polski osobnym przywilejem wszystkie dobra tychże Przełożonego i Klasztoru od wyprawy wojennej i od wszystkich poborów królewskich, która-to wolność Najjasniejsi Władcy Władysław i Kazimierz Królowie Polski osobliwemi listami zatwierdzili. Na świadectwo czego akt niniejszy wygotował i ogłosił rozkazaliśmy, tudzież przydaniem pieczęci Naszej stwierdzić zleciliśmy. Działo się i dano w Krakowie roku od narodzenia Pańskiego Tysiączonego Pięćsetnego Dwudziestego Ósmego, piętnastolecia pierwszego, rządów Najświętobliwszego w Chrystusie Ojca i Pana naszego Pana Klemensa z Boskiej Opatrzności Papieża w roku siódmym, dnia zaś niedzielnego a ósmnastego miesiąca października, w przytom-



Opalenski. Poznaniens(i) Custode, Georgio Mi|schkowski Juris vtri-
 usq(ue) Doctore, Cancellario Curie n(ost)re Gnesnen(s)i, Stanislao
 Borek decretorum doctore Custode Sandomirien(s)i). Benedicto Jsd-
 bye(n)ski | Gnesnen(s)i et Poznaniens(i), Samuele Maczeyewski,
 Canonice Ecclesie nostre | **Cracouien(s)is**, Nicolao Budnyczki Ple-
 bano in Vyelizka Sacerdote-n(ost)ro, Joanne Vilamowski in Czia-
 chawka, Stanislaw Gorski in Cunow Plebanis, Alberto Kyewski et
 Philippo Jacobo Padnyewski, Notarys Cancellarie n(ost)re | Nicolao
 Bogvsch Marschalco, et Nicolao Brzesski Prefecto Stabuli n(ost)ri |
 Testibus ad premissa, Subscriptio autem Notary erat talis: Et ego
 Andreas Joannis Przechlowski de Przechlawko, Clericus dioc(esis)
 Pozn(aniens)i, auct(orida)te | ap(osto)lica Notarius publicus, et pre-
 fati R(everendiss)imi in chr(ist)o patris et domini, dominj | Petri dei
 gracia Ep(iscop)i **Crac(oviensis)** et Regni Polonie Vicecancellary,
 ac causarum | et facti huiusmodi coram eo scriba, quia predictorum
 Jurium, Privillegioru(m) | innovacioni, de novo concession(i), testium-
 q(ue) super proprietate examinacionj | l(ite)rarum peticioni et illa-
 rum decreto alysq(ue) omnibus dum sic ageretur, vna | cum prenomi-
 natis testibus interfui, eaq(ue) sic fieri vidi et audij. Jecireo hoc
 pre|sens publicum Instrumentum, manu alterius Notary scriptum ex-
 inde confeci, | et in hanc formam redegi. Signoq(ue) et nomine meis
 solit(is) vna cum appensione | Sigilli, dieti Reverendissimj domini E(pisco-
 pi) **Crac(oviensis)** in testimoniu(m) p(rae)missorum co(m) | munivi
 et consignavi, rogatus et requisitus.“

Nos itaq(ue) **Sigismundus** | Rex supplicacioni prefatorum
 Prepositi et fratrum veluti iuste et raciona|bili annuentes, preinser-
 tas l(ite)ras, Necnon omnes et singulas donaciones, | villarum, agr-
 orum, decimarum, aliorumq(ue) honorum et prouentuu(m) omnium
 | supradictorum, in quorum vsu et possessione pacifica prenominati
 Preposit(us) | et fratres hactenus fuerunt, approbauimus, ratificauimus,
 et co(n)firmauim(us), | approbauimusq(ue) ratificamus et co(n)firmamus,
 ac libertati et immunitati | Ecclesiastice et Ecclesie Hospitaliq(ue) sancti
 Spiritus **Cracouien(s)i** predicto illa | asscribimus, anneximus et
 incorporamus, Decernentes illa debere potiri | et gaudere tali liber-
 tate, quali bona aliorum Monasteriorum gande(n)t et po|ciuntur, per
 prenomatos Prepositum et Fratres eorumq(ue) Conuentum S(an)ctj
 | Spiritus bona et prouentus omnes suprascriptos, cum omni vna
 fructu et toto dominio, tenend(a), habend(a), pacificeq(ue) et quiete
 perpetuo possidend(a). tenere | p(rae)sentium mediante. In cuius
 rei testimonium Sigillum n(ost)ri(u)m est presentibus | appensum. Act-
 (um) et dat(um) **Cracouie** feria secunda ipso die decollacionis
 sancti | Joannis Baptiste. Anno domini **Millesimo, quingentesimo**
tricesimo. Regni n(ost)ri anno vigesimo quarto, Presentibus
 ibidem Renener(dis) in chr(ist)o patribus | dominiis, Petro Thomycki
Cracouien(s)i, et Regni nostri Vicecancellario, Joa(n)ne |
 Carnkowski Premisliens(i) Eccl(es)iarum Episcopis, Necnon Magnificis,
 Vene|rabilibus et Generosis. Christophoro deSchidlowyecz. Cast-
 ellano et Capit(ane)o | **Cracouien(s)i** generali et Regni nostri Can-
 cellario, ac Sandomirien(s)i, Gostinen(s)i, Socha|czouien(s)i, Noue Ciui-
 tatis Corczin et Lukouien(s)i Capitaneo, in Szymelow et Magna
 Opatow domino, Nicolao de ead(em) Schidlowyecz Castell(an)o Sando-
 mir(iensi) | et Regni Polonie Thesaurario, ac Radomien(s)i Olstinen-
 (s)i, Crzepice(s)i, Grodecen(s)i, | Osawyanczimeu(s)i et Zathorien-
 (s)i Capitaneo, Petro de Opalenyca Landen(s)i et | Sere(niss)imi filij
 n(ost)ri domini Sigismundi Secundi Polonie Regis. Curie Magistro.
 | Nicolao Volski et Sochaczouien(s)i, et Serenissime domine Bone Con-
 jugis nostre | Curie Magistro, Martino Mischkowskj Vyelunen(s)i Cas-
 tellanus, Joanne Cho|yewski. Preposito Poznaniens(i), Archidiacono,
 Nicolao Zamoszki Preposito | Tharnouien(s)i, Stanislawo Olesniczki
 Cantore Gnesnen(s)i, et Stanislawo Tharlo | Archidiacono Lublinen(s)i
 Canonice | **Cracouien(s)is**, Secretarij nostris. | Siluestro Ozarowski
 Succ(amer)ario n(ost)ro, et Zawichostensi Capitaneo, Martino |
 Zborowski Piernerna, et Simone Chlewiczki Magistro Coquine n(ost)re,
 Et alysq(ue) plurimis dignitarij, Officialibus et alicis no-
 stris, testibus ad premissa | fidedignis. Dat(um) per manus prefati Re-
 ueneren(di) in chr(ist)o patris, domini Petri | Thomycki E(pisco)pi
Cracouien(s)is, et Regni n(ost)ri Vicecancellary, Sincere nobis
 dilectj.

Petrus Episcopus et |
 Vicecancellarius

a ponizej pismem laciudkiem
 Productum coram Comissione Cracoviensi Bellico Civili | Die 27.
 Sbris 1790 |
 Michael Soltyk Referend(arius) Regni Comis(sarij) Presidens
 mpp.

Ten pierwotny, zaokraglajacem się pismem gockiem czytelnie i
 pięknie skrośniony dokument uložony w kształcie zeszytu składającego
 się z sześciu kart pergaminowych w wielkiej ćwiartce, zeszytych na
 grzbiecie u góry i u dołu struną baranią, a zaginiona pieczęć wisiała
 na pozostałym z czterech poplat po kilkanaście nitek jedwabnych kwie-
 loru czerwonego obejmujących uplecionym sznurku, który przez dwie

ności Wielbnych. Urodzonych i Staroblnych Sebastyanu Opa-
 lińskiego poznanińskiego Kustoxa, Jerszego Byszowskiego obajga
 prawa Uczeńca. Kancelersa naszego nadwornego a gnieźniens-
 kiego, Stanisława Borka uchwał uczenia a Kustoxa Sando-
 mirskiego, Benedyktu Izdbieńskiego, gnieźnienskiego i poznani-
 skiego, Samuela Marciejowskiego, Kanonikow kościoła naszego
krakowskiego, Mikołaja Rudnickiego Plebanu w Wieliczce a
 Kapłana naszego, Jana Wilanowskiego w Cichawce i Stanisła-
 wa Górskiego kumowskiego Plebanów, Wojciecha Kijewskiego
 i Filipa Jakóba Padniewskiego Pisarszów kancelaryi naszej,
 Mikołaja Bogusza Marszałka i Mikołaja Brzeskiego Koniu-
 szego naszego, świadków przy tem obecznych. Podpis zaś Pi-
 sarsza był taki: Ja też Andrzej Jan z Przechlawka Przechlowski
 kleryk dycezyi poznanińskiej, za powagą apostołską Notaryus
 publiczny a pomienionego Przechlawnego w Chrystusie Księdza
 Piotra z Bożej łaski Biskupa **krakowskiego** i Podkanclerzego
 koronnego, tudzież spraw i aktu tego w obecności jego pisarz,
 ponieważ przy praw i przeciwleżów przerszczonych powowieniu,
 i odwieżonemu nadaniu, świadków względem własności bada-
 niu, przy słuchaniu prośby i zapadłym w skutek niej wyroku,
 słowem podczas całego toku sprawy wespół z wymienionymi
 świadkami przytomnym byłem, tudzież wszystko tak a nie ina-
 czej widziałem i słyszałem; przeto niniejszy dokument z innego
 ręką drugiego notaryusza pisanego wygotowaawszy i w tej formie
 ułożysz, zwykłym znakiem i naszelskim mojem oraz wyci-
 śnięciem pieczęci pomienionego Przechlawnego Księdza Biskupa
krakowskiego ku świadectwu tego co się przerszekło stwierdzi-
 łem proszon i wezwan.“ My więc **Zygmunt Król**, przychy-
 łając się do prośby przerszczonego Proboszcza i Braci jego ja-
 ko słuszej i rozsądnej, wysprytłozone pismo, tudzież wszyst-
 kie w ogóle i w szczególności nadania wolności, wól, dziesięćcin,
 także innych dobr i wszystkich dochodów użytygranych, w któ-
 rych używaniu i spokojnej postadłości wspomnieni Proboszcz i
 Bracia dotąd zostawali, uznaliśmy, potwierdzili i uwocowali ja-
 koby uznajemy, potwierdzamy i umacniamy, oraz do wolności i
 swobod kościelnych, tudzież kościoła i pomienionego szpitalu
 świętego Ducha w **Krakowie** dodajemy, dotychczas i wieloma-
 my, postanawiając: iż one równej wolności dostąpić i używać
 mają, jakiej dobra innych klasztorów używają i dostąpiły, które-
 re-to dobra i wszystkie wyżej opisane dochody przerszczeni Prze-
 żłożony i Bracia tudzież ich zymomatzenie świętego Ducha na
 mocy osnowy niniejszej z zupełnem użytkowaniem i całkowitem
 zwierzchnictwem dzierżyć, mieć, spokojnie i niezaruszenie wie-
 cznemi czasami posiadać mają. Na świadectwo czego pieczęć Nasza
 u niniejszego zawieszona. Działo się dano w **Krakowie**
 poniedziałku w sam dzień świętego Jana Chrzciciela roku
 Pańskiego **Tysięcznego Pięćsetnego Trzydzie-
 stego**, królowania zaś Naszego dwudziestego czwartego roku,
 Wprytłozności Wielbnych w Chrystusie Ojcw i Panów: Piotra
 Tomickiego **krakowskiego** a Podkanclerzego koronnego i
 Jana Karnkowskiego przemyskiego kościoła Biskupów; tudzież
 Wielmożnych, Czcigodnych i Urodzonych: Krzysztofa z Szydłowca
 Kasztelana i Generala **krakowskiego**, oraz Kancelersa ko-
 ronnego a sieradzkiego, gostyńskiego, sochaczewskiego, nowo-
 korszyskiego i łukowskiego Starosty, Pana na Trzmielowie i
 wielkim Opatowie, Mikołaja z tegoż Szydłowca Kasztelana sando-
 mirskiego i Skarbnika koronnego a radomskiego, olsztyskiego,
 krzepickiego, gródeckiego, oświęcimskiego i satorskiego Starosty,
 Piotra z Opalenicy łędzkiego a Przełożonego nad dworem Naj-
 jaśniejszego Syna Naszego Pana Zygmunta Włodego Króla
 Polski, Mikołaja Wolskiego sochaczowskiego a Przełożonego
 nad dworem Najjaśniejszej Pani Bony Matzonki Naszej i Mar-
 cina Myszkowskiego wielmożnego Kasztelana, Jana Chojen-
 skiego Proboszcza poznanińskiego, Archidiacona, Mikołaja Żamoj-
 skiego, proboszcza tarnowskiego, Stanisława Olesnickiego Kan-
 toza gnieźnienskiego, Stanisława Tarła Archidiacona lubelskie-
 go, kanonikow **krakowskich**, Sekretarzów Naszych, Sylwestra
 Ozarowskiego Podkomorzego Naszego a zawichostskiego Star-
 osty, Marcina Zborowskiego Cześnika i Szymona Chlewiczkiego
 Przełożonego nad Kuchnią Naszą tudzież innych dostojników,
 urzędnikow i dworzan Naszych wiarogodnych przytem obecznych
 bardzo wielu. Dano przez ręce wspomnionego Wielmożnego w
 Chrystusie Księdza Piotra Tomickiego Biskupa **krakowskiego**
 a Podkanclerzego koronnego wiernie Nam mtego.

Piotr (Tomicki) Biskup i Podkanclerzy.

i bladym atramentem:

Okazano przed Komisją krakowską wojenno-cywilną dnia
 27go października 1790go roku.

Michał Soltyk Referendarz koronny, przewodniczący Kom-
 misarz wr.

w środku i pod koniec u dołu wycięte dziurki przewleczony. Strona
 2 do 8 zajęte osnową aktu w całości, 9ta liczy tylko pięć wierszów,
 podpis podkanclerzego i dopis Soltyka, 1sza, 11 i 12ta próżno. Obok
 osnowy dyplomu poddawane na zewnętrznych marginesach w miej-
 scach odpowiednich krótkie do treści odnoszące się przypiski wska-
 zujące pochodzące z różnych czasów i od różnych rąk.
 Lwów 15go listopada 1852.

W. F.